

ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Η γραπτή παρουσίαση μιας επιστημονικής εργασίας οφείλει να στηρίζεται σε μια λογική δομή των μερών/κεφαλαίων που την απαρτίζουν ώστε, να βοηθά τον αναγνώστη να παρακολουθεί την εξέλιξη της σκέψης και δράσης του συγγραφέα, και να οδηγεί στα συμπεράσματα του με πληρότητα και σαφήνεια.

Πρέπει να διαθέτει συγκεκριμένα μέρη που ορίζονται από το είδος της εργασίας (μαθήματος, πτυχιακή, διπλωματική, άρθρο περιοδικού, κλπ.) με κάποια κοινά δομικά συστατικά μέρη

Με βάση το είδος της εργασίας ο συγγραφέας αναζητά και ακολουθεί τις οδηγίες γραπτής παρουσίασης του αποδέκτη της εργασίας (διδάσκων, διεύθυνση σπουδών, επιστημονικό περιοδικό, εκδοτικός οίκος, κ.λπ.)

ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΗΣ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (Μαθήματος, Πτυχιακή, Διπλωματική)

ΣΕΛΙΔΑ ΤΙΤΛΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Τίτλος 1ης ενότητας

Τίτλος 2ης ενότητας

Σκοπός και υποθέσεις της εργασίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 – ΜΕΘΟΔΟΣ

Σκοπός της έρευνας-ερευνητικά ερωτήματα

Δείγμα

Εργαλεία

Ερευνητικό Εργαλείο 1

Ερευνητικό Εργαλείο 2

Διαδικασία συλλογής δεδομένων

Διαδικασία ανάλυσης δεδομένων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 – ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

ΘΕΜΑΤΙΚΑ

ΟΝΟΜΑΤΩΝ

ΣΕΛΙΔΑ ΤΙΤΛΩΝ

Ακολουθούνται οι οδηγίες (τεχνικές κ.ά.) που παρέχει ο αποδέκτης

Για εργασίες μαθημάτων, πτυχιακές, και διπλωματικές εργασίες, τα βασικά συστατικά είναι:

Πλήρη στοιχεία του φορέα στα πλαίσια του οποίου εκπονήθηκε η εργασία, π.χ.,
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ-ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ.

Τίτλος της εργασίας

Στόχος: 10-12 λέξεις

Διαθέτει νοηματική ανεξαρτησία

Ξεκινά/εμπεριέχει τις ονομασίες των κύριων εννοιών/μεταβλητών που επεξεργάζονται στην εργασία

Προσδιορίζει τη σχέση μεταξύ των εννοιών/μεταβλητών

Απαιτούμενα στοιχεία αποδέκτη της εργασίας, π.χ.,

ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μ 03 Φ - Φροντιστήριο Κατανόησης και Γραφής Επιστημονικών Κειμένων (2ο)

Εαρινό Εξάμηνο 2008-2009

Διδάσκων: Μ. Φακίνος

Τα στοιχεία του συγγραφέα (Επώνυμο, όνομα, κ.α.), τόπος, χρόνος, πχ.,

Αντώνης Σαπουντζής - ΑΕΜ 6962

Αλεξανδρούπολη, Μάιος 2019

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Είναι το πρώτο που διαβάζει ο αναγνώστης (μετά τον τίτλο) και το τελευταίο που γράφει ο συγγραφέας.

Δίνει το κεντρικό στίγμα της εργασίας και βοηθά τον αναγνώστη να κρίνει αν η εργασία περιέχει χρήσιμα στοιχεία ώστε να την διαβάσει στο σύνολο της.

Ακολουθεί πιστά τις σχετικές τεχνικές οδηγίες (γραμματοσειρά, αριθμός λέξεων, κ.λπ.) που παρέχονται από τον αποδέκτη (διδάσκοντα, περιοδικό, κ.λπ.)

Συνήθως δομείται ως ενιαία παράγραφος χωρίς στηλοθεσίες, σε μονό διάστιχο, και σε περιορισμένο αριθμό λέξεων που ορίζεται από τον αποδέκτη (100-120 λέξεις κατά APA, έως 250 κατ' άλλους).

Καλύπτει με ακρίβεια όλο το εύρος της εργασίας με έμφαση στο σκοπό, τις έννοιες/μεταβλητές που μελετήθηκαν, τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν, τα κύρια ευρήματα και τη σημασία τους.

Η προτεινόμενη περιγραφή (APA, 2004) είναι στο γ' πρόσωπο, αορίστου χρόνου, ενεργητικής φωνής, π.χ., «Οι ερευνώμενοι απάντησαν σε 30 ερωτήσεις που αφορούσαν στις στάσεις τους...».

Αποφεύγει τις συντομεύσεις και τα άγνωστα ακρώνυμα και περιλαμβάνει τις κύριες λέξεις-κλειδιά που χρειάζονται για να αναζητηθεί στις θεματικές που εντάσσεται.

ΑΦΙΕΡΩΣΗ/ΕΙΣ

Σε πτυχιακές, διπλωματικές, και βιβλία, και ποτέ σε εργασίες μαθήματος ή άρθρα επιστημονικών περιοδικών.

Είναι περιορισμένης έκτασης κείμενο, 1-3 σύντομων προτάσεων, με το οποίο ο συγγραφέας αποδίδει σε πρόσωπο/α αναγνώριση της όποιας μορφής επιθυμεί

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ακολουθούν την σελ. Αφιέρωση/εις και περιλαμβάνουν την ονομαστική αναγνώριση της συμβολής διαφορετικών προσώπων, φορέων, ή/και άλλων πηγών στην εκπόνηση της εργασίας.

Η κάθε αναφορά αφορά στο πρόσωπο ή το φορέα και στη μορφή της συμβολής του (ηθική ή γραμματειακή υποστήριξη, χρηματοδότηση, κ.λπ.).

Η έκταση τους εξαρτάται από τον αριθμό των ατόμων που ο συγγραφέας θέλει να ευχαριστήσει και κυμαίνεται από μια σελίδα (εργασία) ως 2-3 σελίδες (βιβλίο).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ακολουθούνται οι οδηγίες (τεχνικές κ.ά.) που παρέχει ο αποδέκτης.

Δομείται έτσι ώστε να διευκολύνει τον αναγνώστη να παρακολουθήσει την εξέλιξη των εννοιών της εργασίας στην γραπτή παρουσία τους.

Παρουσιάζει την εργασία συνοπτικά και με μορφή διαγράμματος με λογική δομή (βλ. Σημειώσεις Διδάσκοντος, *Απόδοση κειμένου: Περίληψη-σχεδιάγραμμα*)

Ορίζει τι περιέχεται και σε ποια σελίδα.

Αποτυπώνει τους τίτλους των κεφαλαίων, υποκεφαλαίων, κ.λπ., όπως ακριβώς διατυπώνονται στο εσωτερικό της εργασίας.

Περιλαμβάνουν τον αριθμό της σελίδας στην οποία καταχωρείται ο κάθε τίτλος κεφαλαίου ή υποκεφαλαίου, κ.λπ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Ακολουθούνται οι οδηγίες (τεχνικές κ.ά.) που παρέχει ο αποδέκτης

Εμφανίζει κατά σειρά και συνολικά όλους τους πίνακες που περιέχονται στην εργασία.

Απαιτείται πλήρης αντιστοιχία στην αρίθμηση και τους τίτλους των πινάκων όπως εμφανίζονται στον κατάλογο και εντός της εργασίας.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Εφ' όσον υπάρχουν, η παρουσίαση του καταλόγου τους ακολουθεί αυτή του καταλόγου πινάκων.

Στην ίδια σελίδα με τον κατάλογο πινάκων εφ' όσον ο μικρός αριθμός των μεν και δε το επιτρέπει.

Όπως και για τους πίνακες, απαιτείται πλήρης αντιστοιχία στην αρίθμηση και τους τίτλους των πινάκων όπως εμφανίζονται στον κατάλογο και εντός της εργασίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ενδέχεται να μην υπάρχει καν, ανάλογα με τις οδηγίες (τεχνικές κ.ά.) που παρέχει ο αποδέκτης.

Όταν απαιτείται συνήθως παρουσιάζει εν συντομία:

Τη θεματική περιοχή στην οποία εντάσσεται η εργασία
Το θέμα της εργασίας
Την ανάγκη/σημασία της εργασίας
Το σκοπό της εργασίας
Τις υπο μελέτη έννοιες/μεταβλητές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 - ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Στο πρώτο κεφάλαιο ο συγγραφέας παρουσιάζει την υπάρχουσα γνώση (ανασκόπηση της σχετικής θεωρητικής και εμπειρικής βιβλιογραφίας) στο θεματικό πεδίο και αντικείμενο που πραγματεύεται η εργασία του.

Ξεκινά από το γενικό (σχετικό πεδίο/α) και καταλήγει στο ειδικό (συγκεκριμένες μεταβλητές της μελέτης του).

Παρουσιάζει το υπάρχον βιβλιογραφικό υλικό σε εννοιολογικές ενότητες με περιεκτικούς και λογικά συνδεόμενους τίτλους.

Ανά ενότητα, καταλήγει σε μια σύντομη παράγραφο που συνοψίζει τα κύρια στοιχεία που παρουσιάστηκαν.

Το κεφάλαιο 1 καταλήγει με την ενότητα στην οποία διατυπώνεται με σαφήνεια και πληρότητα, σκοπός της εργασίας, και οι υποθέσεις της εργασίας (εφ' όσον υπάρχουν).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 – ΜΕΘΟΔΟΣ

Το κεφάλαιο της μεθοδολογίας καλύπτει πάντα - εφ' όσον πρόκειται για εμπειρική έρευνα – τις ενότητες Δείγμα, Εργαλεία, και Διαδικασία συλλογής δεδομένων.

Ενδέχεται να περιλαμβάνει και μια επιπλέον ενότητα που αναφέρεται στο ερευνητικό σχήμα ή/και την στατιστική επεξεργασία που υιοθετήθηκαν στην εργασία.

Δείγμα: Παρουσιάζουμε συνοπτικά

τον αριθμό των συμμετεχόντων,
το εύρος και μέσο όρο ηλικίας τους κατά φύλο, και
άλλα τυχόν σημαντικά για την μελέτη στοιχεία τους, π.χ., εθνικότητα,
θρήσκευμα, κ.λπ.

Εργαλεία: Παρουσιάζουμε κατά σειρά τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν σε
συνοπτική και πλήρη περιγραφή

ως προς την προέλευση και διαμόρφωση τους,
τα συστατικά τους, π.χ., αρ. ερωτήσεων ερωτηματολογίου και μεθοδολογία
καταγραφής απαντήσεων, π.χ., 5άβαθμη κλίμακα
τεχνικά τους χαρακτηριστικά (δείκτες αξιοπιστίας, εγκυρότητας).

Διαδικασία Συλλογής Δεδομένων: Σ' αυτή την ενότητα ενημερώνουμε τον αναγνώστη
για το τι κάναμε και πως.

Παρέχουμε σαφείς περιγραφές ώστε από την περιγραφή της διαδικασίας να
είναι εφικτή η επανάληψη της χωρίς κενά

Οι πληροφορίες που παρέχουμε αφορούν

στις τυχόν διαφορετικές ομάδες συμμετεχόντων,

στις οδηγίες που δόθηκαν,

στη σειρά δράσεων για τη συλλογή των δεδομένων, ή

όποια άλλη απαραίτητη πληροφορία

Διαδικασία Συλλογής Δεδομένων: Εδώ αναφέρεται ο τρόπος με τον οποία αναλύθηκαν τα δεδομένα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Παρουσιάζονται συνοπτικά τα ευρήματα και οι όποιες στατιστικές αναλύσεις έγιναν.

Η σειρά παρουσίασης των ευρημάτων αντιστοιχεί στη σειρά παρουσίασης των υποθέσεων.

Τα ευρήματα δεν σχολιάζονται εδώ ως προς το αναμενόμενο τους (υποθέσεις) ούτε ως προς τη σημασία τους.

Τα ευρήματα παρουσιάζονται με τον ελάχιστο δυνατό αριθμό πινάκων, γραφημάτων ή/και άλλων μέσων, π.χ., φωτογραφίες.

Οι πίνακες και τα γραφήματα εμφανίζονται αμέσως μετά την αναφορά εντός κειμένου στις πληροφορίες που εμφανίζουν (στην ίδια σελίδα με την αναφορά ή στην πρώτη επόμενη σελίδα).

Οι Πίνακες και τα γραφήματα, μέσω αριθμών και εικόνας, αντίστοιχα, αποτελούν συμπυκνωμένες μορφές παρουσίασης πληροφοριών.

Χρησιμοποιούνται μόνο όταν διευκολύνουν στην κατανόηση του υλικού και αποφεύγονται όταν το υλικό μπορεί να αποδοθεί λεκτικά στο κείμενο.

Τα γραφήματα (γραμμικά, ράβδων, κ.ά.) προτιμώνται των πινάκων όταν παρουσιάζονται άνω των 20 στοιχείων.

Η σύνταξη πινάκων, γραφημάτων, και άλλων μέσων ακολουθεί τους κατά APA σχετικούς κανόνες (APA, 2001, σελ. 147-201) ή αυτούς του αποδέκτη της εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 – ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Εδώ συζητούντα και αξιολογούνται τα ευρήματα ως απαντήσεις στα ερωτήματα των υποθέσεων (κατά αντιστοιχία και σειρά) που οδήγησαν στη μελέτη τους (υποστήριξη ή όχι).

Τα ευρήματα συσχετίζονται με τη θεωρία, μεθοδολογία, και προηγούμενη βιβλιογραφία στην οποία βασίστηκε η μελέτη τους

Επιπλέον, τα ευρήματα εξετάζονται σε σχέση τη σημασία τους (θεωρητική, μελλοντικής έρευνας, και εφαρμογών).

Τέλος, παρουσιάζονται διεξοδικά οι περιορισμοί της εργασίας που επιβάλλουν προσοχή στην αποδοχή και ερμηνεία των ευρημάτων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Συντάσσεται και παρουσιάζεται σύμφωνα με τους ισχύοντες σχετικούς κανόνες (APA, 2001, σελ. 215-281) ή αυτούς του αποδέκτη της εργασίας.

Ανάλογα με τα είδη και το πλήθος κάθε είδους πηγών και τις οδηγίες του αποδέκτη της εργασίας περιλαμβάνονται υποενότητες όπως

Ελληνική
Ξενόγλωσση
Ηλεκτρονική.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Εφ' όσον υπάρχουν (αφορούν σε πληροφορίες σχετικές με την εργασία, π.χ., ερωτηματολόγια, φωτογραφίες, χάρτες, κ.ά.), παρατίθενται μετά τη βιβλιογραφία.

Κατά τις οδηγίες του αποδέκτη, ορίζονται ως ανεξάρτητες ενότητες με το σύστημα
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – Ο τίτλος του παραρτήματος, π.χ., ο τίτλος ερωτηματολογίου
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β – Ο τίτλος του παραρτήματος, κ.ά.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

Εφόσον η έκταση της εργασίας τα απαιτεί, π.χ., βιβλίο, τα ευρετήρια συμπληρώνουν τα περιεχόμενα, και διευκολύνουν τον αναγνώστη να ανατρέξει σε συγκεκριμένα θέματα, ονόματα κλπ στον τόπο που αναφέρονται μέσα στο κείμενο.

Συνήθως εμφανίζονται ως

Θεματικό Ευρετήριο: Παρουσιάζονται κατ' αλφαβητική σειρά οι κύριες έννοιες στην εργασία και η/οι σελίδα/ες όπου συναντώνται

Ονομαστικό Ευρετήριο: Η ίδια με την παραπάνω διαδικασία που αφορά σε συγγραφείς.

ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΣΕΛΙΔΩΝ

Ανάλογα με τις οδηγίες του αποδέκτη, συνήθως ο αριθμός της κάθε σελίδας τοποθετείται στο υποσέλιδο με δεξιά στοίχιση (κάτω δεξιά γωνία της σελίδας).

Η ενιαία αρίθμηση με αραβικούς αριθμούς (1,2,3, κ.λπ.) αρχίζει από την 1^η σελίδα της Εισαγωγής ή του Κεφαλαίου 1 μέχρι και την τελευταία της εργασίας.

Οι σελίδες των τίτλων (και εντός κειμένου, π.χ., Παραρτήματα) δεν εμφανίζουν αρίθμηση παρότι προσμετρούνται.

Η θέση του αριθμού σελίδας σε ολοσέλιδους πίνακες ή στην πρώτη σελίδα κεφαλαίων μπορεί να είναι σε διαφορετική θέση, π.χ., δεξιά στοιχισμένη κεφαλίδα.

Οι σελίδες μέχρι την πρώτη αριθμημένη με αραβικούς αριθμούς αριθμούνται με μικρούς λατινικούς αριθμούς, πχ., I, ii, iii, iv, v, vi..., ix, x. xi, κ.λπ.

ΚΑΤΑΚΛΕΙΔΑ

Η επιστημονική γνώση έχει το χαρακτηριστικό ότι αναπαράγεται από οποιονδήποτε ακολουθήσει την ίδια με το συγγραφέα πορεία.

Εφόσον η συμβολή του συγγραφέα αντέξει στις δύο δοκιμασίες της επιβεβαίωσης της λογικής δομής της εργασίας, και της επαλήθευσης μέσω αναπαραγωγής, τότε και μόνο τότε αναγνωρίζεται ως νέα γνώση και εντάσσεται στα επιστημονικά κεκτημένα.